

PRIJEDLOG ZAKONA O AGENCIJI ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavak 4. alineja 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/01-pročišćeni tekst)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Republika Hrvatska ima značajnu ulogu u funkcioniranju europskih prometnih tokova kao prometni integralni dio Europe, što određuje i njene razvojne potrebe u području željezničkog prometa, te njezin strateški cilj povezivanje s europskim okruženjem i ravnopravno uključivanje u Europske integracije.

Uključenje Hrvatskih željeznica u mrežu željeznica Europske unije prije svega, ostvaruje se kroz stvaranje zakonskih i normativnih uvjeta za funkcioniranje domaće željeznice na način usklađen s poslovanjem željeznica Europe na bliskim zakonskim osnovama.

Proces modernizacije, restrukturiranja i liberalizacije hrvatskih željeznica započet je, donošenjem Zakona o željeznici (Narodne novine, br. 123/03, 194/03 i 30/04) čime su stvoreni osnovni preduvjeti za daljnji nastavak tog procesa kroz uspostavu novog regulatornog okvira za sigurnost željeznice donošenjem Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu (Narodne novine, br. 40/07) usklađenih s propisima Europske unije.

Daljnja izmjena zakonodavstva Zajednice u svrhu uspostave jedinstvenog tržišta za usluge željezničkog prijevoza i zajedničkog regulatornog okvira za sigurnost željeznice, nametnula je potrebu daljnje brze prilagodbe domaćeg zakonodavstva u području sigurnosti i interoperabilnosti, te prihvaćanje propisanih standarda kojima mora udovoljiti svaka država na europskoj mreži koridora kako bi se ostvario interes Europske unije za otvaranjem prometnih pravaca i osigurala visoka razina željezničke sigurnosti i jednaki transparentni i nediskriminirajući uvjeti svim sudionicima na željezničkom tržištu, pri čemu uspostava regulacije omogućava nadzor nad provođenjem zacrtanih ciljeva.

Polazeći od svrhe i cilja donijetog Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu, kao dio novog regulatornog okvira za sigurnost željeznice, predviđeno je osnivanje neovisnog tijela nadležnog za sigurnost donošenjem Zakona o Agenciji za sigurnost željezničkog prometa s osnovnom zadaćom reguliranja, upravljanja i nadziranja sustava sigurnosti željezničkog prometa, te uspostave i nadzora djelovanja sustava sigurnošću upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i pravnih osoba koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim prijedlogom Zakona uređuje se djelokrug i ustrojstvo Agencije za sigurnost željezničkog prometa kao samostalne i neovisne javne ustanove s javnim ovlastima, njezin rad i djelatnost, način upravljanja Agencijom, materijalna prava, te druga prava i odgovornosti članova Upravnog vijeća, nadležnost u provođenju nadzora nad radom Agencije, donošenje Statuta Agencije od strane Vlade Republike Hrvatske na prijedlog Upravnog vijeća i druga pitanja značajna za funkcioniranje Agencije kao neovisnog i stručnog tijela.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predloženim Zakonom stvorit će se pravni okvir za omogućavanje ostvarenja funkcija neovisnog tijela nadležnog za sigurnost željezničkog prometa sa svrhom boljeg nadzora sustava upravljanja sigurnošću subjekata u željezničkom prometu, omogućiti nediskriminacijski i jednak pristup svim sudionicima na tržištu željezničkih usluga pod jednakim uvjetima, te osigurati stručno i efikasno obavljanje poslova regulacije, upravljanja i nadziranja sustava sigurnosti željezničkog prometa u cjelini, te obavljanja poslova s javnim ovlastima ustrojavanjem Agencije kao tijela nadležnog za sigurnost.

Donošenjem ovog Zakona, te ustrojavanjem tijela nadležnog za sigurnost željezničkog prometa nastavit će se proces harmonizacije domaćeg zakonodavstva s onim Europske unije kroz prihvaćanje i implementaciju sekundarnih pravnih propisa Europske unije koji regulira ova pitanja, Direktive 2004/49/EZ o sigurnosti željeznica Zajednice i izmjeni Direktive Vijeća 95/18/EZ o licenciranju željezničkih poduzeća, te Direktive 2001/14/EZ o raspodjeli kapaciteta infrastrukture i naplati pristojbi za korištenje željezničke infrastrukture i certificiranju sigurnosti.

Ovim Zakonom, nadalje, stvoriti će se institucionalne i funkcionalne pretpostavke za usklađivanje i harmonizaciju organizacijske i tehničke strukture sigurnosti željezničkog prometa i željezničkog sustava u cjelini u Republici Hrvatskoj sa sekundarnim pravnim propisima Europske unije, a kojima se regulira područje sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog prometa, te kroz definiranje odgovornosti između sudionika u željezničkom prometu i osnivanjem tijela nadležnog za sigurnost ostvariti veći stupanj sigurnosti željeznice i time lakši pristup Republike Hrvatske, tržištu uslugama željezničkog prijevoza Europske unije.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona potrebno je osigurati posebna sredstva u Državnom proračunu u ukupnom iznosu od 2. 600.000,00 kuna kao sredstva za početak rada Agencije, te njeno ustrojavanje i potrebnu stručnu, i kadrovsku ekipiranost, te pokriće troškova opreme za rad Agencije i izdatke za plaće zaposlenika ravnatelja i članova Upravnog vijeća.

IV.. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Na temelju članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, br. 71/00., 129/00., 117/01., 6/02 – pročišćeni tekst, 41/02., 91/03. i 58/04 I 86/08.) po hitnom postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije, ako to zatraži predlagatelj.

Kako bi se osigurao ubrzani nastavak procesa usklađivanja željezničkog sustava s propisima Europske unije, sukladno rokovima predviđenim Nacionalnim programom Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji, a koji je uspješno započeo donošenjem Zakona o željeznici I Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu, te s obzirom na prirodu i gospodarsko značenje željeznice i potrebu osiguranja uvjeta domaćem željezničkom sustavu za ravnopravno i konkurentno sudjelovanje na tržištu željezničkih usluga u Europskoj uniji i omogućavanje obavljanja željezničkog prometa na siguran i interoperabilan način sukladan zahtjevima Europske unije, kao i što brže uključivanje hrvatskih željeznica na transeuropsku željezničku mrežu, predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O AGENCIJI ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom osniva Agencija za sigurnost željezničkog prometa radi osiguravanja nepristranog, otvorenog i nediskriminacijskog obavljanja djelatnosti reguliranja, upravljanja i nadziranja sustava sigurnosti željezničkog prometa, te uspostave i praćenja djelovanja sustava upravljanja sigurnošću upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i pravnih osoba koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu imaju značenja utvrđena Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa i Zakonom o željeznici.

II. AGENCIJA ZA SIGURNOST ŽELJEZNIČKOG PROMETA

Članak 3.

- 1) Agencija za sigurnost željezničkog prometa (u daljnjem tekstu: Agencija) je samostalna i neovisna javna ustanova.
- 2) Sjedište Agencije je u Zagrebu.
- 3) Rad Agencije je javan.
- 4) Agencija ima Statut kojim se sukladno ovom Zakonu i Zakonu o ustanovama uređuju pitanja značajna za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije.
- 5) Statut Agencije donosi Upravno vijeće Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Članak 4.

- 1) Osnivačka prava nad Agencijom u ime osnivača Republike Hrvatske ostvaruje Vlada Republike Hrvatske.
- 2) Agencija je za svoj rad odgovorna Vladi Republike Hrvatske.

Članak 5.

- 1) Djelatnost Agencije od posebnog je interesa za Republiku Hrvatsku, a poslove iz svoje djelatnosti Agencija obavlja kao javnu ovlast.
- 2) Na sva pitanja u vezi s radom Agencije, a koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

Članak 6.

1) Djelatnost Agencije čine slijedeći poslovi:

- a) donosi rješenje o sigurnosti za željezničke prijevoznike i pravne osobe koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe
- b) donosi rješenje o sigurnosti za upravitelja infrastrukture
- c) obavlja tehnički pregled i donosi rješenje za početak rada strukturalnih podsustava željezničkog sustava (infrastrukturni podsustav, elektroenergetski podsustav, podsustav održavanja, prometni upravljački i signalno-sigurnosni infrastrukturni podsustav, podsustav vozni park, podsustav upravljanje prometom, podsustav telematskih aplikacija za putnički i teretni prijevoz) te obavlja provjeru njihovog upravljanja i održavanja u skladu sa osnovnim zahtjevima
- d) nadzire da li su sastavni dijelovi strukturalnih podsustava u skladu s osnovnim zahtjevima
- e) donosi rješenje za probne dionice u svrhu ispitivanja materijala, elemenata, sklopova, uređaja i postrojenja željezničkih pruga
- f) obavlja tehnički pregled i izdaje odobrenje za uporabu i odobrenje za privremenu uporabu prototipa željezničkih vozila, odobrenje za uporabu rekonstruiranih željezničkih vozila te odobrenje za uporabu željezničkih vozila serijski ili pojedinačno proizvedenih, ili uvezenih ili uzetih u zakup iz inozemstva.
- g) vodi registar željezničkih vozila
- h) nadzire valjanost registracije voznog parka
- i) obavlja stručne ispite i provjeru znanja izvršnih radnika, izdaje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, te vodi očevidnik o izdanim uvjerenjima
- j) izdaje dozvole za upravljanje željezničkim vozilima, te dozvole za osoblje na željezničkom vozilu koje osigurava siguran tijek prometa
- k) prati, promiče i provodi razvoj regulatornog okvira sigurnosti uključujući i nacionalna pravila sigurnosti, te sudjeluje u izradi prijedloga podzakonskih propisa potrebnih za obavljanje sigurnog tijeka željezničkog prometa a koje donosi ministar nadležan za promet
- l) nadzire sustav upravljanja sigurnošću Upravitelja infrastrukture, željezničkih prijevoznika i pravnih osoba koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe
- m) podnosi izvješća Vladi Republike Hrvatske o svom poslovanju
- n) podnosi godišnje izvješće o radu Europskoj agenciji za željeznički promet
- o) provodi suradnju s drugim tijelima za sigurnost EU-a radi usklađivanja mjerila sigurnosti s drugim mjerilima EU
- p) obavlja i druge poslove značajne za sigurnost željezničkog prometa

2) Poslovi Agencije, iz stavka 1. ovog članka, ne mogu se prenositi na upravitelja infrastrukture, željezničke prijevoznike ili tijela mjerodavna za nabavu.

3) Poslove iz djelokruga svog rada Agencija je dužna obavljati na transparentan i nediskriminacijski način.

4) Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici dužni su na zahtjev Agencije pružiti svu tehničku pomoć Agenciji, odgovarati na upite, te dostaviti sve tražene podatke i izvješća Agenciji u vezi s poslovima iz stavka 1. ovoga članka.

- 5) Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici dužni su omogućiti Agenciji provedbu nadzora i ispitivanja potrebnih za ispunjavanje zadaća iz njenog djelokruga rada, te pristup dokumentima, prostorima, instalacijama i opremi upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika.
- 6) U postupku razvoja nacionalnog regulatornog okvira za sigurnost, Agencija će se savjetovati sa svim mjerodavnim i zainteresiranim strankama u željezničkom prometu, uključujući upravitelja infrastrukture i željezničke prijevoznike.
- 7) Agencija je dužna na sve zahtjeve odgovarati bez odgađanja, te donositi svoje odluke ažurno, a najkasnije u roku od četiri mjeseca od dostave potpunog zahtjeva.
- 8) Za obavljanje poslova Agencije, iz stavka 1. točke a,b,c,e,f,g,i i j ovog članka, Agenciji se plaća naknada.
- 9) Troškove obavljanja tehničkog pregleda iz stavka 1. točke c i f. ovog članka, snosi podnositelj zahtjeva.
- (10) U postupcima, iz stavka 1. ovoga članka, a koji se odnose na donošenje pojedinačnih akata (rješenja), primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako pojedina pitanja ovim Zakonom nisu drukčije uređena.
- (11) Na pojedinačne akte (rješenja) koje Agencija donosi u obavljanju poslova utvrđenih djelokrugom rada Agencije, žalba nije dopuštena ali protiv njih nezadovoljne stranke mogu pokrenuti upravni spor.

Članak 7.

- 1) Za pitanja u vezi sa obavljanjem poslova sigurnosti željezničkog sustava, koji nisu uređeni ovim Zakonom, a odnose na sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišnog natjecanja primjenjuje se Zakon o zaštiti tržišnog natjecanja, a Agencija je dužna pružiti tehničku pomoć u obliku stručnih mišljenja i analiza Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

III. SUSTAV UPRAVLJANJA SIGURNOŠĆU

Članak 8.

- 1) Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici dužni su uspostaviti sustav upravljanja sigurnošću kako bi osigurali sigurno upravljanje svojim aktivnostima uzimajući u obzir prirodu i opseg djelatnosti koje obavljaju.
- 2) Za siguran rad željezničkog sustava i kontrolu rizika povezanu s tim isključivo su odgovorni upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici.
- 3) Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici, pored odgovornosti iz stavka 2. ovog članka, snose punu odgovornost za svoj dio sustava i njegov siguran rad, uključujući i nabavu materijala, ugovaranje usluga, prema korisnicima njihovih usluga, djelatnicima i trećim strankama.

4) Sustav upravljanja sigurnošću mora biti dokumentiran u svim važnim dijelovima, a posebno treba sadržavati opis raspodjele odgovornosti unutar organizacije upravitelja infrastrukture ili željezničkog poduzeća. Iz sustava upravljanja sigurnošću mora biti vidljiv način osiguranja kontrole na različitim razinama upravljačke strukture, uključenost osoblja i njihovih predstavnika na svim razinama te osiguranje stalnog poboljšanja sustava upravljanja sigurnošću.

5) Osnovni elementi sustava upravljanja sigurnošću su:

- a) politika sigurnosti odobrena od strane uprave društva i s kojom su upoznati svi zaposlenici društva
- b) kvalitativni i kvantitativni ciljevi organizacije za održavanje i poboljšanje sigurnosti, i planovi i postupci za postizanje tih ciljeva
- c) postupci za ispunjavanje postojećih, novih i izmijenjenih tehničkih i operativnih standarda ili drugih propisanih uvjeta kako je određeno
 - u nacionalnim pravilima sigurnosti
 - drugim mjerodavnim pravilima ili
 - odlukama nadležnih tijela,
- d) postupci osiguranja usklađenosti opreme i njene uporabe sa standardima i drugim propisanim uvjetima tijekom cijelog vijeka njenog trajanja;
- e) postupci i metode za procjenu rizika i primjenu mjera za kontrolu rizika svaki put kada promjena operativnih uvjeta ili primjena novih materijala predstavlja rizik za infrastrukturu ili za prijevoz i organizaciju prometa;
- f) odredbe programa stručnog usavršavanja zaposlenika i sustava osiguranja razine stručnosti zaposlenika
- g) sustav protoka informacija unutar društva i, kada je to prikladno, između društava koja koriste istu infrastrukturu
- h) postupci i oblici dokumentiranja informacija o sigurnosti, te određivanje postupaka za njihovu kontrolu
- i) osiguranje postupaka dojava, istrage i analize te poduzimanje preventivnih mjera za sve oblike nesreća, izvanrednih događaja i poremećaja u sustavu
- j) pripremanje planova aktivnosti, upozorenja i informiranja u slučaju hitnosti postupanja u dogovoru sa nadležnim tijelima
- k) odredbe o periodičnoj unutarnjoj reviziji sustava upravljanja sigurnošću.

6) Upravitelj infrastrukture i željeznički prijevoznici su obvezni svake godine Agenciji dostaviti izvješće o stanju i problemima sigurnosti u željezničkom prometu za prethodnu kalendarsku godinu i to do 31. svibnja sukladno zakonu kojim se uređuje sigurnost u željezničkom prometu.

7) Izvješće o sigurnosti iz st. 6. ovog članka mora sadržavati:

- a) informacije o ispunjavanju zajedničkih sigurnosnih ciljeva i rezultate sigurnosnih planova
- b) stanje razvoja nacionalnih indikatora sigurnosti
- c) rezultate unutarnjeg nadzora sigurnosti

d) zapažanja o nedostacima i kvarovima u željezničkom prometu i upravljanju željezničkom infrastrukturom koji bi mogli biti od značaja za Agenciju, odnosno koji bitno utječu na sigurnost željezničkog prometa.

IV. RJEŠENJE O SIGURNOSTI ZA ŽELJEZNIČKOG PRIJEVOZNIKA

Članak 9.

1) Za pristup željezničkoj infrastrukturi i obavljanje usluga javnog prijevoza na prugama željezničke mreže u Republici Hrvatskoj, pored dozvole za obavljanje usluga željezničkog prijevoza, željeznički prijevoznici moraju ispunjavati uvjete sigurnosti, te posjedovati rješenje o sigurnosti koje na zahtjev željezničkih prijevoznika izdaje Agencija.

2) Rješenjem o sigurnosti, željeznički prijevoznik dokazuje da je uspostavio sustav upravljanja sigurnošću te da ispunjava uvjete propisane propisima Republike Hrvatske i propisima Europske unije, te međunarodnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku, a kojim se uređuju pitanja sigurnosti željezničkog prometa te uvjete propisane TSI-ma za željezničke pruge od značaja za međunarodni promet, u cilju kontrole rizika i sigurnog prometovanja željezničkom mrežom.

3) Ispunjavanje uvjeta sigurnosti dokazuje se rješenjem o sigurnosti koje na zahtjev željezničkog prijevoznika izdaje Agencija.

4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka izdaje se na vrijeme od pet godina s mogućnošću produženja na zahtjev željezničkog prijevoznika.

5) Ako se inspekcijskim nadzorom ili na drugi način utvrdi da su nastupile okolnosti zbog kojih imalac rješenja o sigurnosti više ne ispunjava uvjete sigurnosti ili utvrdi da imalac rješenja isto nije koristio u godini dana od dana njegovog izdavanja, Agencija će rješenjem ukinuti rješenje o sigurnosti.

6) Ako se inspekcijskim nadzorom ili na drugi način utvrde određene nepravilnosti, a koje bitno ne utječu na sigurnost željezničkog prometa, mjerodavni inspektor ili drugi ovlašteni službenik rješenjem će narediti njihovo otklanjanje i odrediti rok u kojem je imalac rješenja to dužan učiniti.

8) Ako imalac rješenja o sigurnosti ne otkloni utvrđene nepravilnosti u roku određenom za njihovo otklanjanje, Agencija donosi rješenje kojim se ovo rješenje ukida.

.9) Odredbe ovog članka na odgovarajući se način primjenjuju i na pravne osobe koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe.

Članak 10.

1) Rješenje o sigurnosti mora sadržavati vrstu i opseg željezničkih usluga za koje je izdano.

2) Ukoliko se vrsta ili opseg usluga utvrđenih rješenjem ili pravni okvir u području sigurnosti znatnije izmjeni, Agencija može izmijeniti izdano rješenje u cijelosti ili djelomično.

3) Imatelj rješenja o sigurnosti dužan je bez odgađanja obavijestiti Agenciju o svim znatnijim promjenama koje se odnose na ispunjavanje uvjeta iz rješenja, te o promjenama koje se odnose na osoblje koje zapošljava ili novu vrstu voznog parka.

4) O svakoj promjeni koja se odnosi na izdavanje, produljenje, izmjenu ili ukidanje rješenja o sigurnosti, Agencija je dužna izvijestiti Europsku Agenciju za željeznički promet u roku od 30 dana od nastale promjene.

V. RJEŠENJE O SIGURNOSTI ZA UPRAVITELJA INFRASTRUKTURE

Članak 11.

1) Za obavljanje djelatnosti upravljanja željezničkom infrastrukturom, upravitelj infrastrukture mora posjedovati rješenje o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom kojeg izdaje Agencija.

2) O svim izdanim, produženim, izmijenjenim ili ukinutim rješenjima o sigurnosti za upravitelja infrastrukture, Agencija je dužna izvijestiti Europsku Agenciju za željeznički promet, u roku od 30 dana od nastale promjene.

3) Na postupak dokazivanja ispunjavanja uvjeta za izdavanje rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom, te sadržaj rješenja o sigurnosti primjenjuju se propisi o uvjetima i načinu izdavanja rješenja o sigurnosti za upravljanje željezničkom infrastrukturom.

VI. ODOBRENJA ZA UPORABU ŽELJEZNIČKIH VOZILA

Članak 12.

1) Agencija izdaje odobrenja i privremena odobrenja za uporabu prototipa željezničkog vozila te odobrenje za uporabu željezničkog vozila koje je serijski ili pojedinačno proizvedeno, ili uvezeno, ili uzeto u zakup iz inozemstva.

2) Privremeno odobrenje može se izdati samo iznimno radi ispitivanja prototipa.

3) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz st. 1. ovog članka podnosi se Agenciji.

4) Agencija izdaje odobrenje iz st. 1. ovog članka u roku od 30 dana od dana obavljenog tehničkog pregleda.

5) Tehnički pregled obavlja Agencija.

6) Na tehničke uvjete kojima moraju udovoljavati željeznička vozila, iz stavka 1. ovog članka, te način obavljanja tehničkog pregleda, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje sigurnost željezničkog prometa.

Članak 13.

1) Željezničkom prijevozniku druge države koji ima odobrenje tijela za sigurnost te države može biti odobreno puštanje u rad voznog parka na području Republike Hrvatske, a koji još nije u cijelosti pokriven TSI-ma pod uvjetom da zatraži odobrenje od Agencije.

2) Za dobivanje odobrenja iz stavka 1. ovog članka, željeznički prijevoznik je obvezan dostaviti Agenciji tehničku dokumentaciju koja se odnosi na vozni park ili vrstu voznog parka uz naznaku korištenja na mreži.

3) Tehnička dokumentacija iz stavka 2. ovog članka, treba sadržavati:

- dokaz da je voznom parku dopušteno puštanje u rad u matičnoj državi
- tehničke podatke, operativne karakteristike i program održavanja
- dokaz o tehničkim karakteristikama iz kojih je vidljivo da je vozni park u skladu sa sustavom opskrbe energijom, signalnim sustavom i sustavom kontrole, širinom kolosijeka, osovinskim opterećenjem i dr.
- ovjerenu izjavu upravitelja infrastrukture da puštanje u rad voznog parka ne predstavlja rizik za pojedine dijelove mreže ili cijelu mrežu.

4) Agencija ima pravo tražiti da se provedu probne vožnje na mreži radi provjere ispunjavanja uvjeta za siguran rad na mreži.

5) Agencija će donijeti odluku o molbi željezničkog prijevoznika za puštanje u rad voznog parka iz stavka 1. ovog članka u roku od 4 mjeseca od dostave kompletne tehničke dokumentacije i dokumentacije o probnim vožnjama.

Članak 14.

1) Agencija vodi registar željezničkih vozila.

2) Sadržaj, oblik podataka, način vođenja i pristup podacima registra željezničkih vozila propisuje ministar mjerodavan za željeznički promet.

VII. POSLOVANJE I UPRAVLJANJE AGENCIJOM

Članak 15.

Agencija je samostalna u poduzimanju svih organizacijskih i drugih mjera potrebnih za nesmetano obavljanje funkcija i ispunjavanje obveza u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima kojima je regulirana sigurnost željezničkog prometa.

Članak 16.

Tijela Agencije su Upravno vijeće i Ravnatelj.

Članak 17.

1) Upravno vijeće upravlja Agencijom.

2) Upravno vijeće donosi Statut, akt o unutarnjem ustroju i načinu rada, akt o raspodjeli plaća djelatnika, program rada i razvoja, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, predlaže Vladi Republike Hrvatske promjenu djelatnosti i statusne promjene, daje Vladi Republike Hrvatske i ravnatelju Agencije prijedloge i mišljenja o pojedinim pitanjima, te donosi odluke i obavlja i druge poslove određene ovim Zakonom i Statutom.

3) Upravno vijeće Agencije ne može bez suglasnosti Vlade Republike Hrvatske sklapati pravne poslove o stjecanju, otuđenju ili opterećenju nekretnina i druge imovine čija je vrijednost veća od vrijednosti utvrđene Statutom Agencije

4) Upravno vijeće ima predsjednika i četiri člana koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od pet (5) godina, s mogućnošću ponovnog imenovanja.

5) Vlada Republike Hrvatske može razriješiti predsjednika i članove Upravnog vijeća i prije isteka vremena na koje su imenovani.

6) Predsjednik i članovi Upravnog vijeća imaju pravo na naknadu troškova za svoj rad u skladu s općim aktima Agencije

. Članak 18.

1) Voditelj Agencije je Ravnatelj. Ravnatelja imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske, u skladu sa zakonom i statutom.

2) Ravnatelj predstavlja i zastupa Agenciju, organizira i vodi poslovanje Agencije, poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Agencije, zastupa Agenciju u svim postupcima pred sudovima, upravnim i drugim državnim tijelima te pravnim osobama s javnim ovlastima, izvršava odluke Upravnog vijeća, obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom i Statutom te je odgovoran za zakonitost rada Agencije.

3) Statutom Agencije određuju se ograničenja glede stjecanja, opterećivanja i otuđivanja nekretnina i druge imovine Agencije, kao i vrijednost pravnih poslova za koje je potrebna suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Članak 19.

Ravnatelj ne može bez posebne ovlasti Upravnog vijeća nastupati kao druga ugovorna strana i sa Agencijom sklapati ugovore u svoje ime ili za svoj, ili račun drugih osoba, ili u ime i za račun drugih osoba.

Članak 20.

1) Ravnateljem, predsjednikom ili članom Upravnog vijeća može biti imenovan državljanin Republike Hrvatske, s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, koji posjeduje stručno znanje, sposobnost i odgovarajuće radno iskustvo iz tehničkih, pravnih ili ekonomskih djelatnosti u području prometa, posebno željeznica, te poznavanje barem jednog svjetskog jezika.

2) Ravnateljem, predsjednikom ili članom Upravnog vijeća ne može biti imenovana osoba koja je pravomoćno osuđena za kazneno djelo koje je čini nedostojnom obavljanja dužnosti ravnatelja odnosno člana Upravnog vijeća, koja obnaša dužnost zastupnika Hrvatskoga sabora ili člana predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave ili područne (regionalne) samouprave i izvršne vlasti ili koja je u radnom odnosu u pravnom subjektu na kojeg se primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Članak 21.

Ravnatelj, predsjednik ili član Upravnog vijeća i članovi njegove uže obitelji ne mogu biti vlasnici, dioničari ili imatelji udjela u subjektima na tržištu željezničkih usluga, članovi uprave ili nadzornih odbora ili bilo kojih drugih tijela u tim subjektima, te im nije dopušteno imati materijalni interes u području željezničkih usluga.

Članak 22.

1) Vlada Republike Hrvatske će razriješiti dužnosti predsjednika ili člana Upravnog vijeća prije isteka razdoblja na koje je imenovan iz slijedećih razloga:

- a) ako predsjednik odnosno član Upravnog vijeća to sam zatraži,
- b) zbog teže povrede dužnosti utvrđene Statutom Agencije,
- c) u slučaju nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti dulje od šest mjeseci,
- d) u slučaju trajnog gubitka sposobnosti za obavljanje dužnosti,
- e) pravomoćne osude za kazneno djelo koje ga čini nedostojnim obavljanja dužnosti,
- f) u slučaju nastupa okolnosti koje upućuju na sukob interesa iz članka 21. ovoga Zakona.

2) Predsjednik ili član Upravnog vijeća, nakon razrješenja s dužnosti sve do početka ostvarivanja plaće po drugoj osnovi ili do ostvarivanja prava na mirovinu u skladu s općim propisima, a najdulje godinu dana od dana razrješenja s dužnosti, ima pravo na naknadu u visini plaće koju ostvaruje kao član Upravnog vijeća, osim u slučajevima razrješenja iz stavka 1. točke b), e) i f) ovoga članka.

3) Vlada Republike Hrvatske razriješit će Ravnatelja Agencije u slučajevima navedenim u članku 44. stavak 2. Zakona o ustanovama.

Članak 23.

Statutom Agencije će se pobliže utvrditi ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja pojedinih tijela Agencije, te urediti druga pitanja od značenja za obavljanje djelatnosti i poslovanje Agencije.

VIII. SREDSTVA ZA RAD AGENCIJE

Članak 24.

- 1) Sredstva za rad i početak rada Agencije osiguravaju se u Državnom proračunu RH.
- 2)) Prihodi ostvareni od naknada Agencije za obavljanje poslova regulacije, upravljanja i nadzora sustava sigurnosti željezničkog prometa prihod su Državnog proračuna RH.
- 3) Upravno vijeće Agencije donosi financijski plan za sljedeću godinu, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.
- 4) Odluku o visini naknada, iz stavka 2. ovoga članka, na prijedlog Upravnog vijeća uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva financija, donosi Vlada Republike Hrvatske

Članak 25.

- 1) Agencija je dužna podnositi Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o svom radu koje obuhvaća ukupno stanje u području djelokruga rada Agencije, te izvješće o financijskom poslovanju Agencije.
- 2) Na zahtjev Vlade Republike Hrvatske, Agencija je dužna podnijeti izvješća o svom stručnom i financijskom poslovanju, te izvješća o pojedinim specifičnim pitanjima iz svog djelokruga rada i za razdoblja kraća od godinu dana.
- 3) Agencija je dužna svake godine objaviti izvješće o svojim aktivnostima u prethodnoj godini i dostaviti ga Europskoj agenciji za željeznički promet, najkasnije do 30. rujna.
- 4) Izvješće iz stavka 3. ovog članka sadrži:
 - a) informacije o razvoju sigurnosti željeznice
 - b) bitnim promjenama domaćeg zakonodavstva i pravilima koji se odnose na sigurnost željezničkog prometa
 - c) informacije o izdanim rješenjima o sigurnosti
 - d) rezultatima provođenja nadzora nad upraviteljem infrastrukture i željezničkim prijevoznicima.

Članak 26.

- 1) Stručne poslove u okviru rada i poslovanja Agencije obavljaju zaposlenici Agencije.
- 2) Za ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa i u vezi s radnim odnosom, na zaposlenike Agencije primjenjuju se opći propisi o radu.
- 3) Za zaposlenike Agencije vrijede uvjeti iz članka 20. ovog Zakona.

Članak 27.

1) Agencija je ovlaštena od sudionika na tržištu željezničkih usluga zatražiti podatke, izvješća i druge potrebne dokumente koji su nužni za obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije na temelju ovoga Zakona i zakona kojima se uređuje obavljanje usluga u željezničkom prometu.

2) Subjekti, iz stavka 1. ovog članka dužni su odgovoriti na zahtjev Agencije i dostaviti zatražene podatke, izvješća ili drugu dokumentaciju u skladu sa zahtjevom Agencije i propisima.

Članak 28.

1) Nadzor nad zakonitošću rada Agencije i općih akata obavlja ministarstvo mjerodavno za željeznički promet.

2) Nad financijskim poslovanjem Agencije nadzor obavlja nadležno tijelo državne uprave odnosno pravna osoba koja za to ima javnu ovlast.

3) Na nadzor nad općim i pojedinačnim pravnim aktima, te drugim poslovima koji se u Agenciji obavljaju na temelju javne ovlasti primjenjuju se propisi kojima se uređuje sustav državne uprave.

IX. KAZNE NE ODREDBE**Članak 29.**

1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik na tržištu željezničkih usluga ako ne postupi prema zahtjevu Agencije (članak 27.).

2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnom subjektu novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 5.000,00 kuna.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 30.**

1) Vlada Republike Hrvatske će imenovati članove Upravnog vijeća u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

2) Imenovani članovi Upravnog vijeća dužni su konstituirati Upravno vijeće u roku od 30 dana od dana imenovanja svih članova vijeća.

3) Vlada Republike Hrvatske će imenovati privremenoga ravnatelja Agencije u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona koji je ovlašten poduzeti radnje i obaviti pripreme za početak rada Agencije.

Članak 31.

Upravno vijeće je dužno je donijeti Statut Agencije u roku od 30 dana od dana konstituiranja Upravnoga vijeća i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske na suglasnost.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona imenovati ravnatelja Agencije.

Članak 32.

Podzakonski propisi donijeti na temelju Zakona o željeznici (Narodne Novine, br. 123/03, 30/04 i 79/07), a kojima se uređuje izdavanje rješenja o sigurnosti uskladit će se sa odredbama ovog zakona u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Pravilnik, iz članka 14. ovog Zakona, ministar nadležan za željeznički promet donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 33.

Odredbe članka 6. stavak 1. točka n), članka 10. stavak 4., članka 11. stavak 2. i članka 25. stavak 3. stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj Uniji.

Do početka rada Agencije, poslove iz članka 6. stavak 1. točka f. ovog Zakona, obavlja ministarstvo mjerodavno za željeznički promet.

Članak 34.

1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 13, stavak 2., 3., 5., 6., 7., i 8, članka 14. stavak 2. Zakona o željeznici (Narodne novine, br. 123/03, 30/04, i 79/07).

2) Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaju važiti odredbe članka 22. stavak 2.,3. i 4., članka 23. stavak 1., 2. i 3., članka 25. stavak 2., 3. i 4 , članka 27. i članka 44. stavak 4. Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu (Narodne novine, br. 40/07).

Članak 35.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1. i 2.

Odredbom ovog članka određuje se sadržaj i svrha Zakona, načelno utvrđuje djelatnost regulacije, upravljanja i nadzora sustava sigurnosti željezničkog prometa te praćenja i uspostave djelovanja sustava sigurnosti sudionika na tržištu željezničkih usluga, definira osnivanje Agencije za regulaciju tržišta željezničkih usluga, te okvirno određuje značenje pojmova upotrijebljenih u Zakonu.

Uz članak 3.

Odredbom ovog članka osniva se neovisna i samostalna javna ustanova, Agencija za sigurnost željezničkog prometa, određuje njezino sjedište, te propisuje nadležnost donošenja Statuta Agencije, kao i okvirni sadržaj Statuta.

Uz članak 4.

Članak 4. propisuje tko je osnivač Agencije, ostvarivanje osnivačkih prava od strane Vlada Republike Hrvatske, te odgovornost Agencije za rad Vladi Republike Hrvatske.

Uz članak 5.

Ovom se odredbom utvrđuje da su poslovi Agencije od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku te da ih Agencija obavlja kao javnu ovlast, kao i primjena odredbi Zakona o ustanovama na sva pitanja koja nisu uređena Zakonom, a odnose se na rad Agencije.

Uz članak 6.

Ovom se odredbom definira sadržaj djelatnosti Agencije, te obveza sudionika na tržištu željezničkih usluga na podnošenje podataka, izvješća i udovoljavanja zahtjevima Agencije u vezi sa svojim poslovanjem, te utvrđeni rokovi za donošenje odluka Agencije po zahtjevu sudionika na tržištu željezničkih usluga.

Uz članak 7.

Ovim člankom utvrđena je obveza Agencije na pridržavanje pravila i mjerila zaštite tržišnog natjecanja u obavljanju poslova i zadataka iz svog djelokruga, te primjena Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja za sva pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom, te suradnja s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja.

Uz članak 8.

Člankom 8. propisana je obveza i odgovornost upravitelja infrastrukture i željezničkih prijevoznika na uspostavu sustava upravljanja sigurnošću, sadržaj sustava upravljanja sigurnošću te propisani osnovni elementi sustava upravljanja sigurnošću.

Uz članake 9. i 10.

Člankom 9. i 10. propisana je obveza željezničkih prijevoznika da posjeduju rješenje o sigurnosti, a kojeg na njihov zahtjev izdaje Agencija za sigurnost u željezničkom prometu. Navedenim člancima propisano je što se dokazuje tim rješenjem, sadržaj rješenja, rok na koji se izdaje rješenje uz mogućnost produženja tog roka, postupanje Agencije u slučaju promijenjenih okolnosti koje utječu na ispunjavanje uvjeta iz rješenja, izmjena i ukidanje rješenja od strane Agencije, kao i da je odluka Agencije o ukidanju rješenja konačna, te protiv nje postoji mogućnost pokretanja upravnog spora

Odredbama ovih članaka propisano je da se njegove odredbe na odgovarajući način primjenjuju i na pravne osobe koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe, te utvrđena obveza Agencije da o svakoj promjeni, a koja se odnosi na izdavanje, izmjenu, produljenje ili ukidanje rješenja izvijesti Europsku Agenciju za željeznički promet. .

Uz članak 11.

Ovim člankom propisano je izdavanje rješenja o sigurnosti za upravitelja infrastrukture od strane Agencije, obveza Agencije na izvještavanje Europske Agencije za željeznički promet o svim promjenama vezanim za rješenje o sigurnosti za upravitelja infrastrukture, te utvrđeno da su pitanja koja se odnose na ispunjavanje uvjeta za dobivanje rješenja za upravljanje željezničkom infrastrukturom detaljnije razrađena propisima kojima se uređuje njihovo izdavanje.

Uz članke 12. 13. i 14.

Odredbama ovih članaka propisano je izdavanje odobrenja i privremenih odobrenja za uporabu željezničkih vozila koje izdaje Agencija, iznimka izdavanja privremenog odobrenja, nadležnost Agencije za obavljanje tehničkog pregleda te rok u kojem je Agencija dužna izdati odobrenje nakon obavljenog tehničkog pregleda.

Nadalje, člankom 13. propisana je mogućnost izdavanja odobrenja i stranim željezničkim prijevoznicima za puštanje u rad voznog parka na području Republike Hrvatske, koji još nije u cijelosti pokriven TSI- ima od strane Agencije pod uvjetom podnošenja zahtjeva Agenciji i dostave tehničke dokumentacije, obvezni sadržaj tehničke dokumentacije, rok za donošenje odluke Agencije za puštanje u rad voznog parka da zahtjeva provođenje probnih vožnji na mreži u svrhu provjere ispunjavanja uvjeta sigurnosti.

Odredba članka 14. propisuje obvezu Agencije za vođenje registra željezničkih vozila, te ovlast ministra na donošenje propisa kojim će se detaljnije urediti sadržaj registra, način njegovog vođenja i pristup podacima iz registra.

Uz članke 15. do 22.

Odredbama ovih članaka propisuje se način poslovanja i upravljanja Agencijom, tijela Agencije, ovlasti Upravnog vijeća Agencije, broj članova Upravnog vijeća, način imenovanja članova vijeća i predsjednika vijeća, rokovi na koji mogu biti birani, način donošenja odluka Upravnog vijeća, te pravo na naknadu troškova za rad Upravnog vijeća. Nadalje, odredbom navedenih članaka propisane su ovlasti, zadaće i odgovornosti Ravnatelja Agencije, način njegovog imenovanja, kvalifikacije potrebne za imenovanje na

položaj Ravnatelja ili člana Upravnog vijeća Agencije, te zapreke za njihovo imenovanje, zabrana Ravnatelju i članovima Upravnog vijeća, te članovima njihovih obitelji u pogledu materijalnih interesa u subjektima na tržištu željezničkih usluga u svrhu izbjegavanja sukoba interesa.

Odredbom članka 22. propisuje se ovlast Vlade Republike Hrvatske da prije isteka roka na koji su imenovani razriješi dužnosti Ravnatelja ili predsjednika i članove Upravnog vijeća, te slučajevi u kojima je to moguće, te materijalna prava, uz zakonske iznimke, koja istima pripadaju nakon razrješenja.

Uz članak 23.

Člankom 23. propisano je da će se Statutom Agencije detaljnije urediti ustrojstvo, ovlasti i način odlučivanja tijela Agencije, te druga pitanja od značenja za rad i poslovanje Agencije.

Uz Članak 24.

Ovom odredbom propisano je da se sredstava potrebnih za rad i početak rada Agencije osiguravaju u Državnom proračunu, te da su naknade od obavljanja djelatnosti Agencije prihod Državnog proračuna RH.

Istom odredbom propisana je ovlast Upravnog vijeća Agencije na donošenje godišnjeg financijskog plana Agencije uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Isto tako, navedenom odredbom propisano je da odluku o visini naknada od poslova Agencije određuje Vlada RH na prijedlog Upravnog vijeća Agencije uz prethodno pribavljeno mišljenje Ministarstva financija..

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuje se obveza Agencije na podnošenje Vladi Republike Hrvatske godišnjeg izvješća o radu i financijskom poslovanju, te po potrebi i izvješća za kraće razdoblje, kao i obvezu Agencije na izvještavanje Europske agencije za željeznički promet o svojim godišnjim aktivnostima.

Uz članak 26.

Člankom 26. propisano je tko u Agenciji obavlja stručne poslove i koji se propisi primjenjuju na njihova prava i obveze iz radnog odnosa u Agenciji.

Uz članak 27.

Ovim člankom je propisana ovlast Agencije zahtijevati od sudionika na tržištu željezničkih usluga dostavu podataka, izvješća i dokumenata potrebnih za poslovanje Agencije i izvršenje njene zadaće u okviru ovlasti.

Uz članak 28.

Članak 28. propisuje tko provodi nadzor nad zakonitošću rada Agencije, njenim financijskim poslovanjem, te upravni nadzor nad općim i pojedinačnim aktima Agencije.

Uz članak 29.

Odredbe ovog članka su kaznene i propisuju visinu novčane kazne za prekršaje u slučaju određenih postupanja suprotnih pojedinim odredbama ovog Zakona.

Uz članke 30. do 34.

U prijelaznim i završnim odredbama propisuju se rokovi i obveze pojedinih subjekata za izvršenje određenih radnji potrebnih za početak rada Agencije, ovlast i rok Vlade RH da imenuje Ravnatelja i članove Upravnog vijeća Agencije sa zadaćom poduzimanja radnji za početak rada Agencije, te rok za izradu Statuta Agencije i njegovu dostavu Vladi RH na donošenje.

Odredbama ovih članaka, nadalje, propisan je rok usklađivanja podzakonskih propisa kojima se uređuje izdavanje rješenja o sigurnosti s odredbama ovog Zakona, prestanak važenja odredbi Zakona o željeznici i Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu koji su u suprotnosti s odredbama ovog Zakona, a odnose se na promjenu nadležnosti, te propisuje početak primjene pojedinih odredbi ovog Zakona s odgodom, od ulaska Republike Hrvatske u punopravno članstvo EU.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona 1. siječnja 2009. godine iz razloga potrebe osiguranja sredstava u Državnom proračuna RH, potrebnih za početak rada i rad Agencije.